Дня 4.III–13.III 1926. Przesyłka pocztowa uiszczona ryczałtem ВАРШАВА Рік II.

ВИДАВЕЦЬ НАЧАЛЬНИЙ РЕДАКТОР Др. Тадей Кончиньскі

СТРАЖНИЦЯ УКРАЇНСЬКА

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ WARSZAWA, Nowy-Świat № 41 m. 27.

Конто почтове № 1877. Телеф. 296-40.

Поєдинок сістемів і ідеї в Женеві

Польський премер Александр Скшинський виїхав до Женеви на рішучі засідання Ліги Народів в справі приняття Німеччини до женевського Союзу Народів і з цілю нагляду, щоб польський придставник вийшов разом з придставником Німеччини до Ради Ліги, в якій зважаються постанови, які мають стосунки до цілої заплітки міжнародніх інтересів.

Ці засідання мають величезне тактичне і практичне значіння. На женевськім терені зіткнуться з собою **два цілком ріжних світа, — світ політичних сістемів, які установилися довгою державною практикою, і світ нових ідей, які складають основу духової будови Ліги Народів.**

Сучасні політичні сістеми таких, наприклад, держав, як Англія і Німеччина, які підтримують Лігу Народів, підходять до цього завдання з боку практичних, скажем — земних, цілів, а не з боку нових міжнародніх ідеалів, які вимагають офір і відступів від кожного участника для загального добра.

Англія бачить в Лізі Народів справилля своїх цілів, загалом пильно критих, і через те боїться змін в Раді Ліги, щоб не позбавитися попередніх користів. Відсіля опір політиків і англійської преси проти признання постійного місця Польщі в Раді Ліги.

Також Німеччина без де-яких ідейних цілів вступає до Ліги, тільки бажає на женевськім терені добути фінансової запомоги і перегляду кордонів. Через те вона чинить гвалт проти Польщі. Обидві ці держави є показчиками своїх давніх політичних сістемів.

На другим боці находяться держави з Францією, Італією і Польщею на чолі, які розуміють, що новий дух мусить панувати в Лізі Народів **і що ідея міжнародного миру не мусить бути личиною, але мотором політичного життя держав і народів.**

Хто виграє? Яка сторона? На се питання почуємо незабаром відповідь. Зараз єдине те є дуже утішним, що, на супроти спільного англійського здання п. Чемберлен висказується за трахтування справ в Лізі в дусі взаємної терпеливости, ясности, прямоти і щирости змагань. Через те п. Чемберлен є за розширення Ради Ліги **і за підтримування польської кандидатури.**

Перемога правди і справедливости мусить увінчать теперешні женевські засідання — у кожнім иншим разі політична атмосфера Европи буде непевна.

——oxo——

Велика приязнь Франції з Польщею

підтверджена буде в Лізі Народів обопільною вірністю

З Парижу пишуть: Як повідомляють газети, Міллеран вигoлосив вчора прилюдну промову, в якій рішучи повів, що він тримається умов льокарнських. В справі відношень Франції до Німеччини і до Польщі, Міллеран казав: Ми зовсім не маємо заміру платити за наше зближення з Німеччиною відмовою від вікових спочаття та приязні. Польща може лічити на нашу вірність так само, як ми можемо лічити на її вірність. В Женеві так само, як в Парижу і в Варшаві підемо обіч і маючи на меті дозір, щоб всі мали шану до умовин, також охорону незалежности наших обоїх народів, по вік вічний звязаних.

Виганяють комуністів

З центру фабрик, з Глазго, повідомляють, що тамтейші професійні спілки більшостью три четверти голосів прийняли постанову конференції в Ліверпулі за усування всіх комуністів

Японія на передодні війни з Росією

З Токіо повідомляють: Японська преса передбачує можливість війни з Совітами з приводу зміцнення совітської пропаганди в Манджурії і на Всхідньо-Хинській залізниці. Японський уряд і нарід мусять удержатись в Манджурії, бо то є для Японії справа існування.

Гармати рішають долю Хин

Великій бій під Тьен-Тзіном

З Пекіну повідомляють: В околицях Мучанга на південь від Тіен-Тзіну счинився бій за панування над Пекіном поміж військами ген. Фенга і Лі-Чінг-Ліна, який відступив на 10 кільометрів. Він є запеклійщим, ніж всі попередні бої за час довголітньої внутрішньої війни. З обох боків є чималі страти. В битвах беруть удліл панцирні самоходи і танки. Багато сел є зруйнованих. Стратегичною метою військ генералів Чанг-Цзо-Ліна, Лі-Чанг-Ліна і Ву-Пей-Фу є, здається, з'єднання своїх військ, щоб окружити війська ген. Фенга. В Пекіні гадають, що в разі, коли цей бій скінчиться рішучим скутком, він покладе границю внутрішній війні.

Зла віра Німеччини стрітить

з'єднаний союз творців Льокарна

Прийнятий перед кількома днями в Соймі закон затвердження льокарнських умов щасливо пройшов і через Сенат. Клюби, котрі голосували за нього в Соймі, голосували за нього і в Сенаті. Не було сказано нічого нового, коли не лічити промови мін. Скшинського.

Міністр закордонних справ насамперед здався на інтерес виборців, діти котрих не повернуться калікамі з війни, коли угрунтується справа утихомирення краю. Далі він підкреслював значіння підписання Німеччиною умови, яка містить в собі признання нових західних кордонів. Це признання є і в Версальській умові, але в сім випадку це признання було добровільно. (Тут позволимо собі незгодитися з високо авторітетним промовцем, уважаючи, що підписання Версальської умови було також добровільне і не меньш обовязує Німеччину, бо не може бути ріжних станів в виконанню умов, вже раз підписаних).

Далі міністр полемізував з критиками льокарнських трактатів, заявляючи, що між забезпеченням, які були зроблені Францією та Польщею, нема грунтовних юридичних ріжниць, тільки ті, які виникають з географичного положення і з політичних стосунків; що Німеччина або в будучим щиро проникнеться духом Льокарна, або зустрітить з'єднани союз творців Льокарна проти політики злої віри; що Льокарно зближає всі держави до Англії, від якої вийшло найбільше змагання до закінчення повойськової атмосфери, ухилляння ж Польщі від співпраци було б помилкою.

Все гуртується

на около домагання Польщі

З Гданську пишуть: Знаний англійський газетяр Стід розважає на сторінках тутешній „Baltische Presse" справу будучого окладу Ради Ліги Народів со спеціяльним удовольненням домагань Польщі. П. Стід спочатку стверджує, що заверюха, яка повстала в тій справі поміж громадського розуміння Англії, уже заспокоїлася, зоставив по собі загальне враження, що вся ця справа була вельме незручно і фальшиво трахтувана. Практично справа гуртується на около домагань Польщі, підкреслює льондонський „Економіст", в будучим часі могло би виявитися користним, щоб представник Польщі засідав в Раді Ліги Народів, бо на протязі 10 найближчих років Польща буде осередком найбільш трудних европейських задань.

Маючи то на увазі, було б в інтересі Німеччини,—пише Стід, — також і в інтересі Польщі і Ліги Народів, щоб представники Німеччини і Польщі привикали спільно працювати, також щоб в разі подання під розгляд Ліги Народів справ, безпосередне цікавих для обоїх країн, не обмежувалися запросинами Польщі перед обличча Ради Ліги Народів тільки тоді, коли всі инши члени Ради приймуть вже відповідні постанови. В Англії є оптимісти, які сподіваються дня, в який Німеччина не тільки згодиться з істнуванням Польщі, але навіть гадати буде, що зміцнення і розвиток Польщі є в інтересі Німеччини.

Росія ані царська, ані совітська

Газета „Діло" з незадоволенням зазначує, що совітські учені, які працюють в совітських закладах, не можуть погодитися з т. зв. українізацією України і що не хочуть визнати прав української мови. Вони продовжують називати Україну Малоросією, а українську мову малорускім наріччем.

Промова премера Скшинського

викликає велику радість у кореспондентів

З Гданська повідомляють: З приводу промови премера Скшинського варшавський кореспондент „Danziger Neueste Nachrichten" пише: Слухав протягом 25 років промови ріжних міністрів заграничних справ, можу в повною певністтю оповісти, що такої промови, як четвергова промова премера Скшинського, я ніколи не чув. То було верхом того, що може сказати дипльоматія в труднім запутаним міжнародним положенню. Промову Скшинського кореспондент уважає за верх штуки. Кореспондент підкреслює мудрість промови і спеціяльно підкреслює мудрість великої держави, яка не вимагає ніякої заплати за підписування льокарнських умов. Артикул є витриманий в надзвичайно спокійним і пристойним тоні.

Дорогі останкі

в соборі С-го Патріка

З Нового-Йорку пишуть: З поводу численного напливу поляків, які прибувають з найдальших околиць с цілью оддання останніх шанів покійному архібіскупові Цеплякові, його тіло вже в понеділок було перенесено в собор святого Патріка, де зостанеться до пятниці, тоб то до часу перенесення на пароплав.

DRUKARNIA „ROTACYJNA" J. BURIANA. PRZEJAZD 9.